

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
Fakultet elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek

P R A V I L N I K
O Z A Š T I T I N A R A D U

Osijek, studeni 2021.

Na temelju članka 19. Zakona o zaštiti na radu („Narodne novine“ br. 71/14., 118/14., 154/14., 94/18. i 96/18.) i sukladno članku 130. stavku 4. podstavku 4. Statuta Fakulteta elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek – pročišćeni tekst, dekan Fakulteta elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek izv. prof. dr. sc. Tomislav Matić, dana 19. studenog 2021. godine donosi

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU

I. UVODNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom o zaštiti na radu (u daljnjem tekstu: Pravilnik), Dekan Fakulteta elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek (u daljnjem tekstu: Fakultet) na temelju provedene procjene rizika utvrđuje organizaciju provođenja zaštite na radu, te propisuje pravila zaštite na radu, te prava, obveze i odgovornosti Dekana, ovlaštenika, stručnjaka zaštite na radu, povjerenika radnika i radnika u dijelu u kojem ta pitanja nisu uređena Zakonom o zaštiti na radu, propisima donesenim na temelju njega te kolektivnim ugovorom i ugovorima o radu.

Članak 2.

(1) Otklanjanje opasnosti za zdravlje i život radnika i osoba na radu, osigurava se primjenom osnovnih, posebnih, propisanih i priznatih pravila zaštite na radu. U tom se cilju ovim Pravilnikom utvrđuje organizacija uređivanja i provođenja zaštite na radu, osposobljavanje radnika za rad na siguran način, poslovi s posebnim uvjetima rada, način ispitivanja sredstava rada, opasnih radnih tvari, način na koji se njima mora rukovati, način uporabe osobnih zaštitnih sredstava i opreme, sustav obavještanja i uporabu znakova obavještanja, izradu pisanih uputa o sigurnom načinu rada, postupak s ozlijeđenim i oboljelim osobama na radu, zaštitu nepušača, zabranu unošenja i uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti za vrijeme rada, zaštitu posebnih kategorija radnika, prava, dužnosti i odgovornosti ovlaštenika i radnika, te unutarnji nadzor.

(2) U cilju uređivanja i provedbe zaštite na radu ovim Pravilnikom uređuje se i ustroj Odbora za zaštitu na radu i izbor Povjerenika za zaštitu na radu.

II. ORGANIZACIJA UREĐIVANJA I PROVOĐENJA ZAŠTITE NA RADU

Članak 3.

Dekan Fakulteta organizira i provodi zaštitu na radu vodeći pri tom računa o prevenciji rizika te obavještanju, osposobljavanju, organizaciji i sredstvima rada.

Članak 4.

(1) Određene stručne, savjetodavne i druge poslove zaštite na radu obavljaju osobe ovlaštene i osposobljene za obavljanje poslova zaštite na radu.

(2) Stručne poslove zaštite na radu obavljaju stručne i druge službe u sklopu svojeg djelokruga.

Članak 5.

- (1) Obavljanje poslova zaštite na radu ugovara se u skladu s procjenom rizika, stanjem zaštite na radu i brojem radnika.
- (2) Obavljanje poslova zaštite na radu, za koje nema mogućnosti na Fakultetu, osigurava se i ugovara s vanjskom stručnom organizacijom ovlaštenom za obavljanje tih poslova.
- (3) Kod ugovaranja obavljanja svih poslova zaštite na radu s vanjskom stručnom organizacijom može se zaključiti ugovor o trajnoj suradnji.

Dekan

Članak 6.

Dekan u ime Fakulteta sudjeluje u organiziranju i provođenju poslova zaštite na radu, zastupa i donosi odluke:

- na temelju Zakona inicira provođenje procjene rizika, u slučajevima kada je to potrebno: po nalogu nadležne inspekcije, nakon težih i skupnih ozljeda i pojave profesionalnih bolesti, nakon većih tehnoloških promjena i nakon zakonskoga roka,
- u ime Fakulteta pokreće postupak odgovornosti povrijede li se ugovorene ili utvrđene dužnosti u svezi sa zaštitom na radu ili ako radnik ne provodi mjere zaštite na radu,
- imenuje Odbor za zaštitu na radu,
- osniva stručna tijela, stručne službe i zapošljava stručnjaka za zaštitu na radu koji u njegovo ime provode stručne analize u svezi sa zaštitom na radu i savjetuju ga u pitanjima planiranja i provođenja poslova zaštite na radu,
- poduzima sve zakonski utvrđene mjere i obraća se nadležnim inspekcijskim tijelima u slučaju teških ozljeda na radu, ili smrtnih slučajeva, težih skupnih nesreća i poremećaja u radu,
- surađuje s nadležnim nadzornim tijelima, a u slučaju nadzora obvezan je osigurati svu tehničku pomoć i potpunu dostupnost podataka.

U provođenju poslova zaštite na radu Dekan može svoje ovlasti pisanim putem prenijeti na druge osobe u sustavu zaštite na radu. Prenoseći svoja ovlaštenja na druge Dekan se ne oslobađa svoje pune, Zakonom utvrđene odgovornosti za provođenje zaštite na radu.

Članak 7.

- (1) Radi provođenja poslova zaštite na radu Dekan pisanom odlukom imenuje glavnoga ovlaštenika za poslove zaštite na radu (dalje u tekstu: glavni ovlaštenik) i ovlaštenike za poslove zaštite na radu (dalje u tekstu: ovlaštenici) po organizacijskim jedinicama.
- (2) Ovlasti glavnoga ovlaštenika i ovlaštenika propisane su člankom 24. Zakona.
- (3) Osigurava sva potrebna tehnička i financijska sredstva za rad sustava zaštite na radu i nesmetanu provedbu poslova zaštite.

Glavni ovlaštenik

Članak 8.

- (1) Glavni ovlaštenik odgovara Dekanu za sljedeće obveze:
  - provođenje i nadzor poslova zaštite na radu na Fakultetu,
  - sazivanje i predsjedavanje sjednicama Odbora za zaštitu na radu,
  - koordiniranje radom svih sudionika u sustavu zaštite na radu,

- organiziranje i nadzor poslova zaštite od požara, evakuacija i spašavanja,
- zaštita posebno osjetljivih skupina u skladu sa Zakonom,
- organiziranje prve pomoći, zbrinjavanje unesrećenih i suradnja s ustanovom zdravstvenoga osiguranja,
- zaštita nepušača, zabrana uzimanja i unosa alkohola i ostalih sredstava ovisnosti na mjesta rada,
- suradnja s nadležnim tijelima nadzora na način kako to utvrđuje Zakon,
- suradnja sa stručnjakom za zaštitu na radu, radi vođenja Zakonom utvrđene dokumentacije iz zaštite na radu.

(2) Na temelju procjene rizika:

- planira i provodi mjere zaštite na radu,
- planira održavanje sredstava rada i radnoga okoliša u stanju primjerenom za siguran rad,
- planira provođenje osposobljavanja radnika za rad na siguran način,
- prema poslovima s posebnim uvjetima rada utvrđuje popis radnika koji su na te poslove raspoređeni i poduzima Zakonom određene mjere,
- utvrđuje način primjene štetnih radnih tvari i način njihova zbrinjavanja.

Ovlaštenici po organizacijskim jedinicama

Članak 9.

Ovlaštenici se imenuju za svaki Zavod, službu održavanja i za ostale službe Fakulteta (Knjižnica i Tajništvo). Na izdvojenim lokacijama koje koristi Fakultet imenuje se najmanje jedan ovlaštenik. Dekan u odluci o imenovanju ovlaštenika za pojedinu organizacijsku jedinicu navodi i popis prenesenih ovlasti i poslova te utvrđene obveze i odgovornosti.

Ovlaštenici po organizacijskim jedinicama pomažu Dekanu i glavnom ovlašteniku u provođenju zaštite na radu na Fakultetu u skladu sa svojim ovlastima, a posebice vezano uz osiguranje tehničkih i financijskih sredstva za njihovo provođenje.

Članak 10.

(1) Ovlaštenici organiziraju i provode planirane zaštitne mjere u skladu s procjenom rizika te preuzimaju inicijativu u razvoju sigurnosti na radu u svojoj organizacijskoj jedinici:

- provode i nadziru provođenje planiranih mjera zaštite,
- skrbe o tehničkoj ispravnosti sredstava za rad i osobnih zaštitnih sredstava i o tome posjeduju propisanu dokumentaciju te osiguravaju tehničku podršku pri propisanim ispitivanjima strojeva i uređaja te čimbenika radnoga okoliša,
- skrbe o propisanim sredstvima za pružanje prve pomoći i potpunosti ormarića prve pomoći potrebnim sanitetskim materijalom,
- provode Dekanove odredbe ili odredbe njegova glavnoga ovlaštenika u svezi sa zaštitom žena, malodobnika, invalida i nepušača te zabranom uzimanja i unosa alkohola i ostalih sredstava ovisnosti na mjesta rada,
- osiguravaju tehničku podršku i punu suradnju pri izradi procjene rizika,
- u slučaju ozljede na radu, smrti, pojave profesionalnih bolesti ili promjena na sredstvima za rad i tehnologiji koji mogu bitno smanjiti sigurnost rada dužni su izvijestiti Dekana ili njegova glavnoga ovlaštenika radi poduzimanja zakonskih mjera,

- dužni su surađivati s povjerenicima radnika za zaštitu na radu, davati im sve potrebne informacije, uvažavati njihova mišljenja i ničim ne ometati izvršavanje njegovih zadataka,
- nadziru da se na poslove s posebnim uvjetima rada ne raspoređuje radnike za koje se na propisani način utvrdi da ne ispunjavaju Zakonom propisane uvjete,
- u skladu s planom osposobljavanja, planiraju provođenje osposobljavanja radnika za rad na siguran način,
- vode brigu o sredstvima za dojavu i gašenje požara te o provođenju mjera u svezi s planom evakuacije i spašavanja,
- postavljaju oznake s upozorenjima ili zabranama, kako je to predviđeno procjenom rizika,
- obavještavaju radnike u svezi sa zaštitom na radu i u tom ih smislu potiču na stalni napredak,
- čuvaju dokumentaciju u svezi sa zaštitom na radu i to:
  - a) uvjerenja o ispravnosti i zapisnike o ispitivanju strojeva i uređaja s povećanim
  - b) opasnostima, činitelja radnoga okoliša, osobnih zaštitnih sredstava te sredstava za dojavu požara s planovima i rokovima ispitivanja,
  - c) evidencije o radnicima raspoređenim na poslove s posebnim uvjetima rada,
  - d) evidencije o osposobljavanju radnika za rad na siguran način,
  - e) plan potrebnih osobnih zaštitnih sredstava i evidenciju o njihovoj raspodjeli s rokovima ispitivanja i servisiranja i nazivom proizvođača,
  - f) evidenciju o aparatima za ručno gašenje požara s planom ispitivanja i servisiranja,
  - g) evidenciju o štetnim radnim tvarima u uporabi te upute o načinu njihova korištenja skladištenja.

(2) U obavljanju poslova zaštite na radu ovlaštenici se oslanjaju na stručnu pomoć stručnjaka za zaštitu na radu.

(3) Ovlaštenici su obvezni surađivati u nadzoru stanja zaštite u svojoj organizacijskoj jedinici, kada je provodi interno nadzorno tijelo ili nadležni inspektor rada i proslijediti sve potrebne informacije i tehničku pomoć u provođenju nadzora te postupiti prema propisanim mjerama.

Stručnjak zaštite na radu

Članak 11.

Dekan je obavljanje poslova zaštite na radu ugovorio sa stručnjakom zaštite na radu ugovorom o radu, u skladu s procjenom rizika, stanjem zaštite na radu i brojem radnika.

Članak 12.

Dekan je obvezan stručnjaku zaštite na radu omogućiti ispunjavanje obveza i obvezan je osigurati mu potrebno vrijeme, opremu, pomoć drugih stručnih radnika i ostale uvjete za rad, kao i profesionalnu neovisnost te ga ne smije staviti u nepovoljniji položaj zbog obavljanja poslova zaštite na radu prema odredbama Zakona zaštite na radu, ovog Pravilnika.

Članak 13.

Stručnjak zaštite na radu, dužan je upućivati radnike na zdravstvene preglede, voditi o tome evidencije, sudjelovati u postupku osposobljavanja, o tome voditi evidencije i druge poslove iz svoje nadležnosti, a vezane za zaštitu na radu.

Povjerenik radnika za zaštitu na radu

Članak 14.

(1) Radnici Fakulteta između sebe biraju ili imenuju povjerenika radnika za zaštitu na radu. Broj povjerenika radnika za zaštitu na radu, izbor i njihov mandat utvrđuje se u skladu s odredbama Zakona o radu kojim su uređena pitanja izbora radničkog vijeća vodeći računa o zastupljenosti svih dijelova procesa rada.

(2) Bez obzira na broj radnika povjerenik će biti izabran ili imenovan svagdje gdje to zahtijevaju uvjeti rada (povećana opasnost za sigurnost i zdravlje radnika, rad na izdvojenim mjestima i sl.).

(3) Za povjerenika radnika za zaštitu na radu može biti izabrana, odnosno imenovana osoba koja radi u takvim uvjetima odnosno na izdvojenom mjestu rada.

(4) Sindikat ili sindikati mogu pod uvjetima iz stavka 2. ovoga članka imenovati povjerenika radnika za zaštitu na radu ukoliko je to predviđeno kolektivnim ugovorom.

(5) Imenovani sindikalni povjerenik radnika za zaštitu na radu u pravima i obvezama u potpunosti se izjednačava s izabranim povjerenikom.

Članak 15.

Povjerenik radnika za zaštitu na radu obavezan je štiti interese radnika na području zaštite na radu te pratiti primjenu pravila, mjera, postupaka i aktivnosti zaštite na radu.

Članak 16.

Povjerenik radnika za zaštitu na radu ima pravo:

- 1) podnositi Dekanu prijedloge vezane uz donošenje odluka iz zaštite na radu
- 2) zahtijevati od Dekana da poduzme odgovarajuće mjere u svrhu smanjenja i otklanjanja rizika
- 3) podnositi pritužbe tijelima nadležnim za zaštitu na radu
- 4) sudjelovati s Dekanom u planiranju unapređivanja uvjeta rada, uvođenja nove tehnologije, uvođenja novih kemikalija i bioloških štetnosti u radni i proizvodni proces te poticati Dekana i njegove ovlaštenike na provedbu zaštite na radu
- 5) biti obaviješten o svim promjenama koje utječu ili bi mogle utjecati na zaštitu na radu
- 6) obaviti uvid i koristiti dokumentaciju iz zaštite na radu
- 7) primati primjedbe radnika u vezi s primjenom pravila zaštite na radu te ih prenositi Dekanu ili njegovom ovlašteniku
- 8) izvijestiti nadležnog inspektora i specijalistu medicine rada o svojim zapažanjima, odnosno, zapažanjima radnika
- 9) nazočiti inspekcijskim pregledima i očitovati se na činjenično stanje koje utvrdi nadležni inspektor
- 10) pozvati nadležnog inspektora kada ocijeni da su ugroženi sigurnost i zdravlje radnika, a Dekan propušta ili odbija provoditi potrebnu zaštitu na radu

- 11) osposobljavati se za obavljanje poslova povjerenika radnika za zaštitu na radu
- 12) stalno proširivati i unaprjeđivati znanje te pratiti i prikupljati obavijesti od važnosti za svoj rad
- 13) staviti prigovor na inspekcijski nalaz
- 14) svojim djelovanjem poticati radnike na provedbu zaštite na radu
- 15) obavještavati radnike o provedbi zaštite na radu.
- 16) na naknadu plaće za najmanje tri sata tjedno, osim ako se kolektivnim ugovorom to pitanje drugačije ne uredi, a bez mogućnosti ustupanja toga prava drugom povjereniku.

Članak 17.

(1) Dekan je obvezan osigurati povjereniku radnika za zaštitu na radu potrebno vrijeme i uvjete za nesmetano obnašanje dužnosti, davati mu sve potrebne obavijesti i omogućiti mu uvid u sve propise i isprave iz zaštite na radu te mu ne smije, tijekom obnašanja dužnosti, bez pristanka radničkog vijeća, odnosno, sindikalnog povjerenika koji ima prava i obveze radničkog vijeća, otkazati ugovor o radu, niti ga na drugi način staviti u nepovoljniji položaj u odnosu na njegove dotadašnje uvjete rada i u odnosu na ostale radnike.

(2) Dekan je obvezan povjereniku radnika za zaštitu na radu osigurati uvjete za nesmetano obnašanje dužnosti u skladu s općim propisima o radu kojima su propisani uvjeti za rad radničkog vijeća.

Članak 18.

Dekan je obvezan, unaprijed i pravodobno savjetovati se s povjerenikom radnika za zaštitu na radu o:

- 1) zapošljavanju stručnjaka zaštite na radu i poslovima koje će obavljati
- 2) povjeravanju provođenja zaštite na radu ovlaštenoj osobi i poslovima koje će obavljati
- 3) izradi procjene rizika te izmjenama, odnosno dopunama procjene rizika
- 4) izboru radnika za pružanje prve pomoći i radnika za provođenje mjera zaštite od požara, evakuacije i spašavanja
- 5) zaštiti i prevenciji od rizika na radu te sprječavanju i smanjivanju rizika
- 6) sprječavanju nezgoda, ozljeda na radu i profesionalnih bolesti
- 7) promjenama u procesu rada i tehnologiji
- 8) planiranju i provođenju osposobljavanja iz zaštite na radu
- 9) poboljšanju uvjeta rada te planiranju i uvođenju novih tehnologija
- 10) utjecaju radnih uvjeta i radnog okoliša na sigurnost i zdravlje radnika
- 11) izboru sredstava rada i osobne zaštitne opreme.

Članak 19.

(1) U slučaju svake smrtno ili teške ozljede na radu, utvrđenog slučaja profesionalne bolesti i nalaza nadležnog inspektora kojim je utvrđen nedostatak u provedbi zaštite na radu, nadležni ovlaštenik obvezan je o nastanku događaja odmah izvijestiti povjerenika radnika za zaštitu na radu.

(2) U slučaju svake smrtno ili teške ozljede na radu, nadležni ovlaštenik je obvezan pozvati na očevid na mjestima rada povjerenika radnika za zaštitu na radu.

Tajnik Fakulteta

Članak 20.

- (1) Poslove zaštite na radu obavlja u sklopu svoje djelatnosti i Tajnik Fakulteta.
- (2) Obavještava glavnog ovlaštenika i stručnjaka zaštite na radu pri zapošljavanju novih radnika, pri promjeni radnog mjesta unutar Fakulteta i drugih promjena u radnom postupku važnih za organiziranje i provođenje poslova zaštite na radu.
- (3) Sudjeluje u izradi ovog Pravilnika.

Radnik

Članak 21.

Prava, obveze i odgovornosti radnika utvrđena su Zakonom o zaštiti na radu, Zakonom o radu, kolektivnim ugovorom i ovim Pravilnikom.

Članak 22.

Radnik je obvezan osposobljavati se za rad na siguran način kada ga na osposobljavanje uputi Dekana.

Članak 23.

- (1) Radnik je obvezan i odgovoran obavljati poslove dužnom pažnjom i pri tom voditi računa o svojoj sigurnosti i zaštiti zdravlja, kao i sigurnosti i zaštiti zdravlja ostalih radnika, koje mogu ugroziti njegovi postupci ili propusti na radu.
- (2) Smatra se da radnik radi dužnom pažnjom kada poslove obavlja u skladu sa znanjima i vještinama koje je stekao tijekom osposobljavanja za rad na siguran način te kada radi po uputama Dekana, odnosno, njegovog glavnog ovlaštenika tako da:
  - 1) prije početka rada pregleda mjesto rada te o uočenim nedostacima izvijesti Dekana ili njegovog glavnog ovlaštenika i ovlaštenika svoje organizacijske jedinice.
  - 2) pravilno koristi sredstva rada
  - 3) pravilno koristi propisanu osobnu zaštitnu opremu koju je nakon korištenja obvezan vratiti na za to određeno mjesto
  - 4) pravilno koristi i samovoljno ne isključuje, ne obavlja preinake i ne uklanja zaštitu na sredstvima rada
  - 5) odmah obavijesti ovlaštenika, stručnjaka zaštite na radu ili povjerenika radnika za zaštitu na radu o svakoj situaciji koju smatra značajnim i izravnim rizikom za sigurnost i zdravlje, o nepostojanju ili nedostatku uputa za takvu situaciju, kao i o bilo kojem uočenom nedostatku u organiziranju i provedbi zaštite na radu
  - 6) posao obavlja u skladu s pravilima zaštite na radu, pravilima struke te pisanim uputama Dekana
  - 7) prije odlaska s mjesta rada ostavi sredstva rada koja je koristio u takvom stanju da ne ugrožavaju ostale radnike ili sredstva rada
  - 8) surađuje s Dekanom, njegovim ovlaštenikom, stručnjakom zaštite na radu, specijalistom medicine rada i povjerenikom radnika za zaštitu na radu.

Članak 24.

Radnik je obvezan surađivati s Dekanom, glavnim ovlaštenikom, njegovim ovlaštenikom, stručnjakom zaštite na radu, povjerenikom radnika za zaštitu na radu i specijalistom medicine rada u rješavanju svih pitanja zaštite na radu, osobito dok se ne osigura da radni okoliš i uvjeti rada ne predstavljaju rizik za sigurnost i zdravlje te dok se u cijelosti ne postigne zaštita na radu u skladu sa zahtjevima tijela nadležnih za nadzor provedbe zaštite na radu.

Članak 25.

Radnik mora odmah izvijestiti ovlaštenika svoje organizacijske jedinice ili povjerenika radnika za zaštitu na radu, glavnog ovlaštenika, stručnjaka za zaštitu na radu o svakoj činjenici za koju smatra da predstavlja neposredni rizik za sigurnost i zdravlje, kao i o svakom drugom nedostatku u sustavu zaštite na radu.

Članak 26.

(1) Radnik ima pravo odbiti raditi i napustiti mjesto rada ako mu izravno prijete rizik za život i zdravlje, sve dok Fakultet ne poduzme korektivne mjere, a zbog takvog postupanja ne smije trpjeti štetne posljedice.

(2) Od radnika se ne smije zahtijevati da ostane na mjestu rada dok na tom mjestu postoji izravan i ozbiljan rizik za život i zdravlje.

Članak 27.

(1) O svom postupku iz prethodnog članka radnik mora obavijestiti Dekana, glavnog ovlaštenika ili ovlaštenika svoje organizacijske jedinice, stručnjaka za zaštitu na radu ili povjerenika radnika za zaštitu na radu.

(2) U slučaju nastanka okolnosti iz prethodnog članka Dekan, glavni ovlaštenik, ovlaštenik svoje organizacijske, odnosno radnik ili povjerenik radnika za zaštitu na radu obvezni su bez odgađanja izvijestiti nadležnog inspektora koji je obvezan u roku od 48 sati utvrditi činjenično stanje i osnovanost navoda radnika.

(3) Za vrijeme dok ne radi zbog izbjegavanja izloženosti izravnom i ozbiljnom riziku za život i zdravlje, radnik ima pravo na plaću i druga prava iz radnog odnosa u skladu s općim propisom o radu.

Članak 28.

(1) Radnici imaju obvezu postupati u skladu s uputama Dekana, glavnog ovlaštenika ili njegovog ovlaštenika za sprječavanje, uklanjanje ili smanjivanje stresa na radu ili u vezi s radom.

(2) Radnici i njihovi predstavnici imaju obvezu surađivati s Dekanom, glavnim ovlaštenikom ili ovlaštenikom svoje radne jedinice radi sprječavanja, uklanjanja ili smanjivanja stresa na radu ili u vezi s radom.

Članak 29.

Radnici, stručnjak zaštite na radu, povjerenici radnika za zaštitu na radu i ovlaštenici obvezni su surađivati u provođenju zaštite na radu.

Odbor za zaštitu na radu

Članak 30.

Odbor za zaštitu na radu je savjetodavno tijelo za unapređivanje zaštite na radu Fakulteta.

Članak 31.

Sa svrhom stalnog unapređivanja zaštite na radu, odbor planira i nadzire:

- 1) primjenu pravila zaštite na radu na Fakultetu
- 2) organizaciju obavljanja poslova zaštite na radu
- 3) obavještanje i osposobljavanje u vezi sa zaštitom na radu
- 4) prevenciju rizika na radu i u vezi s radom te njezine učinke na zdravlje i sigurnost radnika.

Članak 32.

- (1) Odbor čine Dekan ili njegov glavni ovlaštenik, stručnjak zaštite na radu koji obavlja poslove zaštite na radu za Fakultet, specijalist medicine rada izabran u skladu s posebnim propisom te povjerenik radnika za zaštitu na radu.
- (2) Predsjednik odbora je Dekan ili njegov glavni ovlaštenik.
- (3) O imenovanju članova odbora Dekan donosi pisanu odluku.
- (4) Radi rješavanja specifičnih problema zaštite na radu Dekan u rad Odbora uključuje vanjsku tvrtku s kojom je ugovorio obavljanje poslova zaštite na radu.

Članak 33.

- (1) Odbor se sastaje najmanje jedanput u šest mjeseci i o svojem radu vodi zapisnik.
- (2) Iznimno od prethodne odredbe, u slučaju smrtne, teške ozljede na mjestu rada, utvrđenog slučaja profesionalne bolesti ili nalaza nadležnog inspektora kojim je utvrđen nedostatak u provedbi zaštite na radu, Dekan je obavezan sazvati sjednicu u roku od dva radna dana od nastanka ozljede.
- (3) U tom slučaju o sjednici Odbora predsjednik Odbora obavještava nadležnog inspektora koji može prisustvovati sjednici.
- (4) Ako Dekan sjednicu odbora ne sazove u prethodno navedenim rokovima, sjednicu Odbora ima pravo sazvati povjerenik radnika za zaštitu na radu.

Članak 34.

Sve pripreme radnje za sazivanje Odbora i praćenje sastanka obavlja predsjednik Odbora. Izvješćivanje Dekana o odlukama i zaključcima Odbora zaštite na radu obavlja glavni ovlaštenik.

III. PRAVILA ZAŠTITE NA RADU

Interna pravila zaštite na radu

Članak 35.

- (1) Na mjestima, gdje se primjenom osnovnih i propisanih posebnih pravila zaštite na radu nije u cijelosti postigla sigurnost radnika i ostalih zatečenih osoba (zone opasnosti), na primjer kod distribucije i korištenja električne energije, gorivog plina i tekućina, pričuve i korištenja opasnih

tvori ili gdje je nužna primjena opasnih tehnoloških postupaka, primjenjuju se interna pravila i upute.

(2) Razradu internih pravila i uputa obavljaju stručnjak zaštite na rad, glavni ovlaštenik i ovlaštenik organizacijske jedinice.

(3) Za primjenu internih pravila i uputa odgovoran je ovlaštenik organizacijske jedinice.

Osposobljavanje radnika iz zaštite na radu

Članak 36.

Osposobljavati se iz zaštite na radu obvezni su:

- svi radnici za rad na siguran način prema Zakonu o zaštiti na radu,
- radnici kojima je odlukom Dekana ili njegovog glavnog ovlaštenika, odnosno, tijela nadležnog za poslove inspekcije rada, u slučajevima rada na poslovima s posebnim uvjetima rada ili na poslovima na kojima učestalo dolazi do ozljeda na radu, određena povremena provjera znanja iz područja zaštite na radu,
- glavni ovlaštenik i ovlaštenici iz područja osiguranja provođenja zaštite na radu,
- glavni ovlaštenik i ovlaštenici o opasnostima i štetnostima kojima su izloženi njima podređeni radnici pri radu, ako se radi o tehnologijama u kojima postoji opasnost od ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i poremećaja u tehnološkom procesu koji bi mogli ugroziti sigurnost radnika,
- radnici određeni za provedbu evakuacije i spašavanja,
- radnici određeni za pružanje prve pomoći,
- svi radnici po programu za gašenje požara.

Članak 37.

Program osposobljavanja radnika se sastoji od teorijskog osposobljavanja koje se provodi za sve radnike ovisno o poslovima koje će obavljati i praktičnog osposobljavanja na mjestu rada, osim za poslove s malim rizicima za koje je dovoljno provesti teoretsko osposobljavanje.

Članak 38.

Dekan ili glavni ovlaštenik je obvezan, na temelju procjene rizika, osigurati provođenje osposobljavanja radnika za rad na siguran način i to:

- 1) prije početka rada
- 2) kod promjena u radnom postupku
- 3) kod uvođenja nove radne opreme ili njezine promjene
- 4) kod uvođenja nove tehnologije
- 5) kod upućivanja radnika na novi posao, odnosno, na novo mjesto rada
- 6) kod utvrđenog oštećenja zdravlja uzrokovanog opasnostima, štetnostima ili naporima na radu.

Članak 39.

(1) Osposobljavanje iz prethodnog članka potrebno je provesti na način da radnika obavijesti o svim činjenicama i okolnostima koje utječu ili bi mogle utjecati na sigurnost i zdravlje radnika (o organizaciji rada, rizicima i načinu izvođenja radnih postupaka i sl.), da radniku objasni i da radnika osposobi za praktičnu primjenu mjera zaštite na radu koje je dužan primjenjivati tijekom rada u skladu s procjenom rizika kojima je izložen na radu i u vezi s radom.

(2) Osposobljavanje radnika, glavnog ovlaštenika, ovlaštenika i povjerenika radnika za zaštitu na radu se provodi tijekom radnog vremena o trošku Fakulteta.

Članak 40.

(1) Ovlaštenik ne smije dozvoliti samostalno obavljanje poslova radniku koji prethodno nije osposobljen za rad na siguran način.

(2) Radniku koji nije osposobljen za rad na siguran način ovlaštenik je obavezan osigurati rad pod neposrednim nadzorom radnika osposobljenog za rad na siguran način, ali ne dulje od 60 dana.

Članak 41.

Glavni ovlaštenik i ovlaštenici mora biti osposobljeni i moraju se stručno usavršavati iz područja zaštite na radu.

Članak 42.

(1) Dekan ili glavni ovlaštenik moraju osposobljavanje za rad na siguran način povjeriti osobi ovlaštenoj za obavljanje tih poslova.

(2) Organizaciju i koordinaciju osposobljavanja provodi glavni ovlaštenik.

Članak 43.

Zapisnik o ocjeni osposobljenosti radnika za rad na siguran način sastavljaju i potpisuju neposredni ovlaštenik osposobljavanog radnika, radnik i stručnjak zaštite na radu.

Obavještanje

Članak 44.

Dekan je obavezan obavještavati i savjetovati se s radnicima, odnosno, njihovim predstavnicima o pitanjima zaštite na radu u skladu s ovim Zakonom i općim propisima o radu.

Članak 45.

(1) Dekan je obavezan obavijestiti radnike, povjerenika radnika za zaštitu na radu, stručnjaka zaštite na radu, ovlaštenu osobu ako je s njom ugovorio obavljanje poslova zaštite na radu i druge osobe o svim rizicima i promjenama koje bi mogle utjecati na sigurnost i zdravlje radnika, a osobito o:

- 1) rizicima vezanim za mjesto rada i narav ili vrstu poslova, o mogućem oštećenju zdravlja te o zaštitnim i preventivnim mjerama i aktivnostima u svakom radnom postupku
- 2) mjerama pružanja prve pomoći, zaštite od požara, zaštite i spašavanja radnika te o radnicima koji ih provode.

(2) Ovlaštenik je obavezan pisanim uputama osigurati provedbu radnog postupka u skladu s pravilima zaštite na radu te je obavezan dati radnicima u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.

(3) Ovlaštenik je obavezan istaknuti na mjestima rada pisane upute i oznake za rukovanje radnom opremom, upute o radnom okolišu, sredstvima rada, opasnim kemikalijama, biološkim štetnostima, opasnostima na radu, izvorima fizikalnih štetnosti i drugim rizicima na radu i u vezi s radom, u skladu s procjenom rizika.

(4) Glavni ovlaštenik je obavezan osigurati da pristup mjestima rada na kojima se obavljaju poslovi s posebnim uvjetima rada imaju samo radnici koji su dobili pisane upute za rad na siguran način i osobnu zaštitnu opremu čija obavezna uporaba proizlazi iz procjene rizika.

Poslovi s posebnim uvjetima rada

Članak 46.

Poslovi s posebnim uvjetima rada su poslovi koje mogu obavljati samo radnici koji osim općih uvjeta za zasnivanje radnog odnosa ispunjavaju i posebne uvjete glede dobi života, spola, stručnih sposobnosti, zdravstvenog, tjelesnog ili psihičkog stanja (u daljnjem tekstu: zdravstveno stanje) te psihofizioloških i psihičkih sposobnosti (u daljnjem tekstu: psihička sposobnost).

Članak 47.

- (1) Dekan ne smije rasporediti radnika na poslove s posebnim uvjetima rada ako prethodno na propisani način nije utvrđeno da radnik ispunjava potrebne uvjete.
- (2) Ispunjava li radnik uvjete navedene u prethodnom članku ocjenjuje Dekan i glavni ovlaštenik.
- (3) Poslovi s posebnim uvjetima rada utvrđeni su u procjeni rizika iz zaštite na radu.

Članak 48.

Glavni ovlaštenik je dužan radnika, koji obavlja poslove s posebnim uvjetima rada, ponovno uputiti na pregled nakon proteka roka utvrđenog propisom zaštite na radu ili kada to ocijeni specijalist medicine rada.

Članak 49.

Dekan ne smije dozvoliti radniku da obavlja poslove s posebnim uvjetima rada ako više ne ispunjava uvjete za obavljanje tih poslova ili ako ga ponovno ne uputi na pregled nakon isteka vremena u kojem je to bio dužan učiniti.

Posebno osjetljive skupine radnika

Članak 50.

Posebno osjetljive skupine kojima je Dekan obavezan osigurati posebnu zaštitu na radu su maloljetni radnici, trudnice, radnice koje su nedavno rodile, radnice koje doje, radnici oboljeli od profesionalne bolesti te radnici kod kojih je utvrđena smanjena i preostala radna sposobnost ili postoji neposredni rizik od smanjenja radne sposobnosti.

Posebna zaštita na radu maloljetnih radnika

Članak 51.

- (1) Dekan je obavezan osigurati posebnu zaštitu na radu maloljetniku radi očuvanja njegovog nesmetanoga duševnog i tjelesnog razvoja.
- (2) Maloljetnik ne smije obavljati poslove s posebnim uvjetima rada, osim maloljetnika koji je završio stručno srednjoškolsko obrazovanje za te poslove i koji ispunjava ostale propisane uvjete.

Posebna zaštita na radu trudnih radnica, radnica koje su nedavno rodile i koje doje

Članak 52.

(1) Dekan je obvezan provoditi posebnu zaštitu na radu trudnica, radnica koje su nedavno rodile i radnica koje doje, radi zaštite od rizika koji bi mogli ugroziti ostvarivanje materinstva i oporavak od trudnoće i poroda.

(2) Trudnica i radnica koja doji ne smije obavljati poslove utvrđene pravilnikom koji propisuje pravila zaštite radnika izloženih fizikalnim, kemijskim i biološkim štetnostima na radu

(3) Radi zaštite od rizika kojima ne smiju biti izložene, Dekan je obvezan trudnicama, radnicama koje su nedavno rodile i radnicama koje doje:

- 1) prilagoditi uvjete i organizaciju radnog vremena radi uklanjanja rizika za sigurnost i zdravlje
- 2) osigurati mogućnost obavljanja drugih odgovarajućih poslova, odnosno, rad na drugom mjestu rada, ako prilagodbe nisu tehnički izvedive, odnosno, opravdane na poslovima ili mjestu rada koje su obavljale, odnosno, na kojima su radile prije trudnoće ili poroda
- 3) prilagodba uvjeta, organizacija radnog vremena te promjena mjesta rada ne smije imati za posljedicu smanjenje plaće radnicama iz stavka 1. ovoga članka
- 4) ako nije moguće osigurati posebnu zaštitu na radu, radnice ostvaruju pravo na dopust uz naknadu plaće u skladu s posebnim propisom
- 5) ocjenu o rizicima koji bi mogli štetno utjecati na sigurnost i zdravlje trudnih radnica, odnosno, na plod te na sigurnost i zdravlje radnica koje su nedavno rodile, kao i ocjenu o tome koji su poslovi za njih odgovarajući, daje specijalist medicine rada na prijedlog specijalista ginekologije, odnosno, porodništva na temelju procjene rizika
- 6) ocjenu o rizicima koji bi mogli štetno utjecati na sigurnost i zdravlje djeteta koje doji radnica, kao i ocjenu o tome koji su poslovi za nju odgovarajući, daje specijalist medicine rada na prijedlog specijalista pedijatra, odnosno, izabranog liječnika obiteljske medicine, na temelju procjene rizika.

Posebna zaštita na radu radnika kojima je utvrđena smanjena i preostala radna sposobnost ili su izloženi neposrednom riziku od smanjenja radne sposobnosti

Članak 53.

(1) Dekan je obvezan provoditi posebnu zaštitu na radu za radnike kod kojih je utvrđeno oboljenje od profesionalne bolesti, kojima je nadležno tijelo za vještačenje prema posebnom propisu utvrdilo smanjenu i preostalu radnu sposobnost ili su izloženi neposrednom riziku od smanjenja radne sposobnosti, radi sprječavanja daljnjeg oštećenja zdravlja i umanjenja preostale radne sposobnosti.

(2) Pravo na posebnu zaštitu na radu ostvaruje i radnik za kojega je specijalist medicine rada utvrdio da je trajno nesposoban raditi na poslovima s posebnim uvjetima rada, kada je štetnost ili napor na mjestu rada uzrok oštećenju zdravlja.

(3) Dekan je obvezan radnicima iz prethodnih stavaka:

- 1) prilagoditi radne uvjete i organizaciju radnog vremena radi uklanjanja izloženosti rizicima za sigurnost i zdravlje
- 2) omogućiti obavljanje drugih odgovarajućih poslova, odnosno, rad na drugom mjestu rada, ako prilagodbe nisu tehnički izvedive, odnosno, opravdane na mjestu rada ili na poslovima koje su obavljali u vrijeme utvrđenja oboljenja od profesionalne bolesti, smanjenja radne

spособnost ili izloženosti neposrednom riziku od smanjenja radne sposobnosti ili trajne nesposobnosti za rad na poslovima s posebnim uvjetima rada.

Sredstva rada, osobna zaštitna oprema i mjesta rada

Članak 54.

Dekan je obvezan osigurati da su mjesta rada koja se koriste u svakom trenutku sigurna, održavana, prilagođena za rad i u ispravnom stanju, u skladu s pravilima zaštite na radu.

Članak 55.

Dekan je obvezan prestati s radom u građevinama namijenjenima za rad na kojima nastanu promjene zbog kojih postoji opasnost za sigurnost i zdravlje radnika.

Članak 56.

Glavni ovlaštenik i neposredni ovlaštenik obvezni su osigurati da sredstva rada i osobna zaštitna oprema u uporabi budu u svakom trenutku sigurni, održavani, prilagođeni za rad i u ispravnom stanju te da se koriste u skladu s pravilima zaštite na radu, tehničkim propisima i uputama proizvođača tako da u vrijeme rada ne ugrožavaju radnike.

Članak 57.

- (1) Ovlaštenik je obvezan isključiti iz uporabe sredstva rada i osobnu zaštitnu opremu na kojoj nastanu promjene zbog kojih postoje rizici za sigurnost i zdravlje radnika.
- (2) Odluku o tome donosi nadležni ovlaštenik.
- (3) Ovlaštenik je dužan izvijestiti Dekana i glavnog ovlaštenika o svojoj odluci zabrane rada za svu opremu od značaja za Fakultet.

Članak 58.

Obveza je Dekana da se kod planiranja i uvođenja novih tehnologija i opreme, o njihovom utjecaju na sigurnost i zdravlje radnika posavjetuje s radnicima, odnosno s njihovim predstavnicima. Obveza je i voditelja projekta ili predstojnika Zavoda upoznati ovlaštenika, glavnog ovlaštenika i stručnjaka zaštite na radu s uvođenjem nove tehnologije i opreme.

Članak 59.

Kad organizacijskim mjerama, odnosno, osnovnim pravilima zaštite na radu nije moguće otkloniti ili u dovoljnoj mjeri ograničiti rizike za sigurnost i zdravlje radnika, Dekan je obvezan osigurati odgovarajuću osobnu zaštitnu opremu i osigurati da je radnici koriste na propisani način pri obavljanju poslova.

Članak 60.

- (1) Glavni ovlaštenik i ovlaštenik obvezni su, u skladu s ovim Zakonom, njegovim provedbenim propisima, pravilima zaštite na radu, posebnim propisima, odnosno, uputama proizvođača, obavljati preglede, odnosno, ispitivanja sredstava rada koja se koriste, radi utvrđivanja jesu li na njima primijenjena pravila zaštite na radu i jesu li zbog nastalih promjena tijekom njihove uporabe ugroženi sigurnost i zdravlje radnika.
- (2) Ispitivanje sredstava rada u utvrđenim rokovima organizira ovlaštenik.

Članak 61.

- (1) Ovlaštenik ne smije staviti u uporabu osobna zaštitna sredstva ako nisu izrađena u skladu s propisima zaštite na radu i ako nisu ispravna.
- (2) Ovlaštenik je dužan isključiti iz uporabe osobna zaštitna sredstva na kojima nastanu promjene zbog kojih postoji opasnost po sigurnost i zdravlje radnika.
- (3) Ovlaštenik je obvezan poduzeti potrebne mjere kako bi se osiguralo da pristup područjima s posebnim opasnostima i štetnostima imaju samo radnici koji su dobili odgovarajuće upute i zaštitna sredstva.

Članak 62.

- (1) Prilikom uporabe osobnih zaštitnih sredstava radnik se mora držati pravila zaštite na radu, uputa proizvođača, te uputa ovlaštenika.
- (2) Upute o korištenju osobnih zaštitnih sredstava prilikom davanja na korištenje mora dati ovlaštenik.
- (3) Ako su upute pisane na stranom jeziku ovlaštenik ih mora dati prevesti na hrvatski jezik.

Članak 63.

- (1) Dekan mora odrediti osobu koja izdaje radnicima osobna zaštitna sredstva i vodi evidencije o izdanim osobnim zaštitnim sredstvima.
- (2) Osobna zaštitna sredstva se ne mogu izdati radniku bez njegovog vlastoručnog potpisa o preuzimanju ispravnog osobnog zaštitnog sredstva.

Članak 64.

- (1) Radnik se ne smije koristiti osobnim zaštitnim sredstvom koje mu nije povjereno i za korištenje kojeg nije osposobljen.
- (2) Radnik je dužan čuvati, održavati i koristiti se osobnim zaštitnim sredstvima sukladno pravilima zaštite na radu.
- (3) Radnik ne smije popravljati ili obavljati bilo kakve izmjene na osobnom zaštitnom sredstvu ili zaštitnoj napravi, osim kada je za to osposobljen i ovlašten.
- (4) Radnik ne smije odnositi osobna zaštitna sredstva izvan radnih prostorija i prostora, osim radi održavanja čistoće tih sredstava.

Članak 65.

Dekan, odnosno, glavni ovlaštenik je obvezan planirati, pripremati i provoditi radne postupke te razraditi i primjenjivati tehnologiju rada tako da ne ugrožava sigurnost i zdravlje radnika, uvažavajući pri tome najvišu moguću razinu zaštite od rizika na radu i u vezi s radom, u skladu s pravilima zaštite na radu i drugim propisima.

Članak 66.

Dopušteno je korištenje nadzornih uređaja radi kontrole ulazaka i izlazaka iz radnih prostorija i prostora, radi sigurnosti radnika, te radi smanjenja izloženosti radnika riziku od razbojstva, provala, nasilja, krađa i sličnih događaja na radu ili u vezi s radom, prema članku 43. Zakona o zaštiti na radu.

Članak 67.

Zabranjeno je postavljanje nadzornih uređaja u prostorijama za osobnu higijenu i presvlačenje radnika.

Članak 68.

Dekan je obvezan prilikom zapošljavanja pisanim putem obavijestiti radnika da će biti nadziran nadzornim audio, odnosno, video uređajima.

Članak 69.

Dekan ne smije koristiti snimljene materijale u svrhe koje nisu propisane ovim člankom, ne smije ih emitirati u javnosti niti pred osobama koje nemaju ovlasti na nadzor opće sigurnosti i zaštite na radu te je obvezan osigurati da snimljeni materijali ne budu dostupni neovlaštenim osobama. Odredbe ovoga članka o zabrani snimanja i zabrani korištenja snimljenih materijala obvezuju Dekana i u odnosu na djecu i maloljetnike, neovisno nalaze li se na mjestima rada u svojstvu maloljetnih radnika ili osoba na radu.

Radni okoliš

Članak 70.

Dekan je obvezan procijeniti rizike i osigurati zaštitu zdravlja i sigurnost radnika izloženih fizikalnim, kemijskim i biološkim štetnim djelovanjima na radu, provedbenim propisima i pravilima zaštite na radu te posebnim propisima o zaštiti od fizikalnih, kemijskih i bioloških štetnosti.

Članak 71.

Dekan je obvezan ispitivati radni okoliš na mjestu rada kada:

- 1) radni postupak utječe na temperaturu, vlažnost i brzinu strujanja zraka
- 2) u radnom postupku nastaje prašina
- 3) u radnom postupku nastaje buka, odnosno, vibracije
- 4) pri radu koristi, proizvodi ili prerađuje opasne kemikalije
- 5) pri radu postoji izloženost opasnim zračenjima
- 6) su na radu prisutni rizici od eksplozivne atmosfere
- 7) je pri radu potrebno osigurati odgovarajuću rasvjetu u skladu s procjenom rizika.

Članak 72.

Navedena ispitivanja ovlaštenik je obvezan obaviti na način i u rokovima utvrđenim provedbenim propisima i pravilima zaštite na radu te posebnim propisima.

Članak 73.

Neovisno od toga obveza ispitivanja postoji odmah nakon što su nastali uvjeti zbog kojih je ispitivanje obvezno, kao i nakon svake promjene u radnom okolišu koja ima utjecaja na stanje utvrđeno prethodnim ispitivanjem.

Članak 74.

- (1) U radnom okolišu koji ne zadovoljava osnovna pravila zaštite na radu prekida se rad, ukoliko postoji opasnost za život i zdravlje radnika.
- (2) Odluku o tome donosi ovlaštenik.

Obveze Dekana u vezi s uporabom opasnih kemikalija na radu

Članak 75.

(1) Dekan je obvezan primjenom manje opasnih i štetnih tehnologija, radnih postupaka i radnih tvari stalno unapređivati zaštitu na radu.

(2) Fakultet ako koristi, proizvodi, prerađuje, odnosno skladišti opasne kemikalije, Dekan mora, u skladu s procjenom rizika, primjenjivati pravila zaštite na radu.

Članak 76.

Dekan je u procjeni rizika dužan utvrditi da li su radne tvari koje koristi opasne (štetne po zdravlje, eksplozivne i zapaljive) te s tim u svezi utvrditi pravila zaštite na radu te zaštite životnog okoliša. Redoslijed postupanja s opasnim kemikalijama:

(1) Opasne kemikalije poslodavac smije koristiti samo ako ne može iste radne rezultate postići primjenom bezopasnih kemikalija.

(2) Ako nije moguća zamjena opasnih kemikalija bezopasnim ili manje opasnim, odnosno manje štetnim kemikalijama, poslodavac je obvezan utvrditi da li se primjenom drugog radnog postupka može smanjiti opasnost ili štetnost od njihove primjene.

(3) Ako koristi opasne kemikalije, poslodavac je obvezan pravila zaštite na radu primjenjivati sljedećim redoslijedom:

1) koristiti zatvorene sustave, ako je to moguće prema vrsti poslova i stanju tehnike

2) odvoditi s mjesta nastanka, odnosno izvan radnog okoliša opasne plinove, pare, prašine i aerosole čije oslobađanje ne može spriječiti, na način da pri odvođenju ne onečišćuje ljudski okoliš

3) kada ne može odvoditi opasne plinove, pare, prašine i aerosole s mjesta nastanka, ograničiti na najmanju moguću mjeru:

- količinu opasne kemikalije
- broj radnika izloženih djelovanju opasne kemikalije
- vrijeme izlaganja radnika utjecaju opasne kemikalije

4) osigurati da radnici pri radu s opasnim kemikalijama koriste propisanu osobnu zaštitnu opremu, ako se pravilima navedenima u podstavcima 1., 2. i 3. ovoga stavka ne može postići zadovoljavajuća sigurnost i zaštita zdravlja radnika.

Članak 77.

Sve opasne i štetne tvari koje se koriste ili prerađuju u proizvodnom procesu moraju biti ažurno popisane, s obrazloženjem njihove nužnosti za primjenu u tehnološkom postupku.

Članak 78.

(1) Ovlaštenik je dužan osigurati da su opasne radne tvari tako pakirane i označene da prilikom njihove primjene ne postoji opasnost po sigurnost i zdravlje radnika.

(2) Ovlaštenik je dužan osigurati da su za opasne radne tvari dani podaci o opasnostima u svezi njihovog korištenja kao i o pravilima zaštite.

(3) Kod skladištenja opasnih tvari ovlaštenik je dužan osigurati primjenu propisanih pravila zaštite s obzirom na svojstva tih tvari.

Provjeravanje koncentracije opasnih kemikalija na radu

Članak 79.

Obveza je Dekana da koncentracija opasnih kemikalija, koje djeluju u obliku plinova, para, prašina i aerosola, na mjestima rada i u njihovom okruženju bude što niža i ispod granične vrijednosti izloženosti.

Članak 80.

Ako se mjerenjem utvrdi da koncentracija opasnih kemikalija prelazi granične vrijednosti, Dekan je obvezan neodgodivo:

- 1) utvrditi razloge prekoračenja granične vrijednosti
- 2) na temelju utvrđenih razloga primijeniti dodatna pravila zaštite na radu
- 3) nakon primjene osnovnih pravila, ponoviti mjerenja.

Ostale obveze poslodavca pri radu s opasnim kemikalijama

Članak 81.

(1) Dekan je obvezan osigurati da opasne kemikalije budu tako pakirane i označene da prilikom njihovog korištenja ne postoji opasnost, odnosno štetnost za zdravlje i sigurnost radnika.

(2) Dekan je obvezan osigurati da za opasne kemikalije radnicima budu dani podaci o opasnostima ili štetnostima u vezi s njihovim korištenjem, kao i o pravilima, odnosno mjerama zaštite na radu.

(3) Kod skladištenja opasnih kemikalija poslodavac je obvezan osigurati primjenu pravila zaštite na radu u skladu sa svojstvima tih kemikalija.

(4) Dekan je obvezan osigurati da se s ambalažom preostalom nakon korištenja opasnih kemikalija postupa u skladu s pravilima zaštite na radu te da se odlaže u skladu s posebnim propisima.

Obveze Dekana u vezi s uporabom bioloških agensa na radu

Članak 82.

(1) Dekan je obvezan provoditi zaštitu na radu radnika koji su izloženi ili bi mogli biti izloženi biološkim štetnostima.

(2) Ako se ne može postići zadovoljavajuća zaštita zdravlja radnika, ovlaštenik je obvezan osigurati da radnici koriste propisanu osobnu zaštitnu opremu te da poduzimaju propisane higijenske mjere

(3) Glavni ovlaštenik i ovlaštenik obvezni su osigurati da su radnici obaviješteni o rizicima kojima su izloženi pri radu s biološkim štetnostima i da su osposobljeni za rad na siguran način

(4) Na mjestima rada ovlaštenik je obvezan istaknuti pisane obavijesti i upute za postupanje u slučaju ozbiljne opasnosti, odnosno, štetnosti uzrokovane biološkim štetnostima.

Stres na radu ili u vezi s radom

Članak 83.

(1) Dekan je obvezan provoditi prevenciju stresa na radu ili u vezi s radom koji je uzrokovan osobito čimbenicima kao što su sadržaj rada, organizacija rada, radno okruženje, loša komunikacija i međuljudski odnosi, kako bi sveo na najmanju mjeru potrebu radnika da svladava poteškoće zbog

dugotrajnije izloženosti intenzivnom pritisku te otklonio mogućnost da se umanju radna učinkovitost radnika i pogorša njegovo zdravstveno stanje.

(2) Ako postoje naznake stresa na radu ili u vezi s radom, Dekan, odnosno, ovlaštenik je obavezan posebnu pozornost usmjeriti na:

- 1) organizaciju rada i radnih postupaka (radno vrijeme, stupanj samostalnosti, podudarnost između vještine radnika i potreba posla, radno opterećenje i dr.)
- 2) radne uvjete i okolinu (izloženost radnika i poslodavca nasilnom ponašanju, buku, vrućinu, hladnoću, opasne kemikalije i dr.)
- 3) komunikaciju (neizvjesnost o tome što se očekuje od posla, izgledi za očuvanjem posla ili nadolazeće promjene i sl.)
- 4) subjektivne čimbenike (emocionalni i društveni pritisci, osjećaj nemoći, osjećaj da nema dovoljno podrške i sl.).

Zaštita od požara i eksplozije, neposrednog i značajnog rizika, evakuacija i spašavanje

Članak 84.

(1) Dekan je obavezan poduzeti mjere zaštite od požara i spašavanja radnika, izraditi plan evakuacije i spašavanja, odrediti radnike koji će provoditi mjere te osigurati pozivanje i omogućiti postupanje javnih službi nadležnih za zaštitu od požara i spašavanje, u skladu s posebnim propisima.

(2) Dekan, odnosno, ovlaštenik je obavezan broj radnika iz prethodnog stavka ovoga članka, njihovu osposobljenost i potrebnu opremu, utvrditi i osigurati u skladu s propisima koji uređuju zaštitu od požara i spašavanje, ovisno o naravi procesa rada, te ukupnom broju radnika.

Članak 85.

Dekan, odnosno, glavni ovlaštenik je u slučaju nastanka neposrednih i značajnih rizika za život i zdravlje radnika obavezan:

- 1) odmah ih obavijestiti o nastalom riziku kojemu jesu ili bi mogli biti izloženi, kao i o mjerama koje jesu ili bi trebale biti provedene, kako bi se spriječio ili umanjio rizik za život i zdravlje
- 2) poduzeti radnje i dati upute o prestanku rada, odnosno napuštanju mjesta rada i upućivanju na sigurno mjesto
- 3) organizirati nastavak rada tek nakon otklanjanja rizika
- 4) ovlaštenik je obavezan osposobiti radnike da u slučaju nastanka neposrednih i značajnih rizika za život i zdravlje, kojima su izloženi ili bi mogli biti izloženi, a o tome ne mogu obavijestiti odgovornu osobu, mogu samostalno poduzeti mjere i provesti postupke u skladu sa svojim znanjem i raspoloživim tehničkim sredstvima, kako bi rizike otklonili ili smanjili
- 5) osposobljavanje radnika iz stavka 4. ovoga članka obuhvaća upoznavanje radnika s planom evakuacije i spašavanja za slučaj izvanrednog događaja i provođenje praktične vježbe evakuacije i spašavanja najmanje jednom u dvije godine
- 6) radnik koji postupuje u skladu s odredbama stavaka 4. i 5. ovoga članka, zbog takvog postupanja ne smije trpjeti štetne posljedice, osim u slučaju ako je postupao namjerno ili s krajnjom nepažnjom.

Članak 86.

Voditelj evakuacije i spašavanja dužan je organizirati i osigurati evakuaciju i spašavanje radnika i drugih osoba iz poslovnih prostorija i prostora.

Članak 87.

Obveze iz prethodnog članka ostvaruju se u skladu s planom evakuacije i spašavanja u slučaju požara, eksplozije, prirodnih nepogoda i drugih pojava koje mogu ugroziti živote i zdravlje radnika.

Članak 88.

Na osnovi plana evakuacije i spašavanja moraju se provesti praktične vježbe najmanje jedanput u dvije godine.

Pružanje prve pomoći

Članak 89.

(1) Dekan je obavezan organizirati i osigurati pružanje prve pomoći radnicima i drugim osobama do pružanja hitne medicinske pomoći ili do prijema u zdravstvenu ustanovu te je obavezan omogućiti postupanje javne službe hitne medicinske pomoći.

(2) U radnim prostorijama gdje istodobno radi dva do 50 radnika, najmanje jedan radnik te još po jedan do svakih sljedećih 50 radnika, mora biti osposobljen za pružanje prve pomoći u skladu s pravilima zaštite na radu i u pisanom obliku dobiti obavijest da je određen za pružanje prve pomoći.

(3) Glavni ovlaštenik je obavezan osigurati sredstva i opremu za pružanje prve pomoći koji uvijek moraju biti dostupni, označeni i zaštićeni od neovlaštenog korištenja.

(4) Broj osposobljenih i imenovanih radnika za pružanje prve pomoći mora odgovarati broju lokacija poslodavca, smjenskom radu te drugim organizacijskim okolnostima na Fakultetu.

(5) Dekan je radnicima osposobljenim za pružanje prve pomoći dužan uručiti pisanu odluku o imenovanju za pružanje prve pomoći te obavijestiti sve ostale radnike o radnicima koji su osposobljeni i imenovani za pružanje prve pomoći.

Ozljede na radu i profesionalne bolesti

Članak 90.

Postupak utvrđivanja i priznavanje ozljede i profesionalnog oboljenja, uvjeti koji moraju biti ispunjeni, rokovi u kojima se podnosi prijava i sadržaj tiskanica (prijava o ozljedi na radu i prijava o profesionalnoj bolesti) određeni su odgovarajućim propisima.

Članak 91.

Postupke i poslove u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti organizira ili obavlja Dekan u suradnji sa stručnjakom zaštite na radu.

Zaštita nepušača

Članak 92.

- (1) Dekan je obvezan provoditi zaštitu nepušača od djelovanja dima duhanskih i srodnih proizvoda, biljnih proizvoda za pušenje te para elektroničkih cigareta.
- (2) Zabranjeno je pušenje na radnim sastancima.
- (3) Zabranjeno je pušenje na mjestu rada.

Zabrana unošenja i uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti

Članak 93.

- (1) Radnik u vrijeme rada ne smije biti pod utjecajem alkohola i drugih sredstava ovisnosti, niti ih smije unositi na mjesto rada.
- (2) Dekan je obvezan provoditi zabranu zlouporabe alkoholnih pića i sredstava ovisnosti na mjestu rada prikladnim mjerama, a osobito:
  - obavještavati radnika o štetnosti sredstava ovisnosti i njihovom utjecaju na radnu sposobnost
  - surađivati s njegovim ovlaštenikom, stručnjakom zaštite na radu, specijalistom medicine rada i povjerenikom radnika za zaštitu na radu, pri provođenju mjera sprječavanja zlouporabe sredstava ovisnosti
  - sprječavati konzumaciju alkoholnih pića i drugih sredstava ovisnosti tijekom rada i provoditi zabranu njihovog unošenja u radne prostorije i prostore
  - provoditi programe prevencije ovisnosti na mjestu rada, u skladu s utvrđenim potrebama
  - pisano utvrditi postupak provjere je li radnik pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti (provođenje postupka uz pristanak radnika, način provjere, vrsta testa ili aparata, način bilježenja i potvrđivanja rezultata, postupanje u slučaju odbijanja radnika da pristupi provjeri) i učinkovito provoditi utvrđeni postupak.
- (3) Smatrat će se da je radnik pod utjecajem alkohola ako u krvi ima alkohola više od 0,0 g/kg, odnosno više od 0,0 miligrama u litri izdahnutog zraka, odnosno, u krvi ima višu koncentraciju alkohola od koncentracije dozvoljene procjenom rizika poslova koje taj radnik obavlja.

Članak 94.

- (1) Ovlaštenik je dužan privremeno udaljiti s mjesta rada radnika koji je na radu pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti.
- (2) Ako radnik odbija napustiti mjesto rada udaljenje će omogućiti nadležna redarstvena služba.

Članak 95.

- (1) Utvrđivanje da li je radnik pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti obavlja se alkometrom ili drugim pogodnim aparatom ili postupkom.
- (2) Utvrđivanje da li je radnik pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti alkometrom regulirano je posebnim općim aktom.
- (3) Ako radnik odbije pristupiti provjeri smatra se, da je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti.

Članak 96.

(1) Dekan ne smije provjeravati je li radnik pod utjecajem drugih sredstava ovisnosti osim alkohola ako mu je radnik predao potvrdu da se nalazi u programu liječenja, odvikavanja ili rehabilitacije od ovisnosti ili u izvanbolničkom tretmanu liječenja od ovisnosti te da uzima supstitucijsku terapiju.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka Dekan može zatražiti ocjenu zdravstvene i psihofizičke sposobnosti tog radnika za obavljanje povjerenih mu poslova.

(3) Ocjenu zdravstvene i psihofizičke sposobnosti iz stavka 2. ovoga članka daje specijalist medicine rada.

(4) Potvrdu da se radnik nalazi u programu liječenja, odvikavanja ili rehabilitacije od ovisnosti, odnosno, u izvanbolničkom tretmanu liječenja od ovisnosti i da uzima supstitucijsku terapiju izdaje ustanova kod koje se provodi program.

Članak 97.

(1) Dekan, odnosno, ovlaštenik je obavezan osigurati radniku zdravstvenu zaštitu primjerenu rizicima za sigurnost i zdravlje kojima je izložen na radu, u skladu s posebnim propisima koji uređuju mjere zdravstvene zaštite u vezi s radom.

(2) Radi osiguranja zdravstvenog nadzora primjerenog rizicima za sigurnost i zdravlje na radu kojima je izložen radnik, Dekan je obavezan radniku, jednom u pet godina, na njegov zahtjev osigurati zdravstveni pregled.

(3) Odredba iz prethodnog stavka ne primjenjuje se na radnike kojima je obaveza redovitog zdravstvenog pregleda utvrđena propisima zaštite na radu.

(4) Zdravstvena zaštita iz stavka 1. ovoga članka ostvaruje se suradnjom Dekana, glavnog ovlaštenika, stručnjaka za zaštitu na radu i radnika s izabranim specijalistom medicine rada.

(5) Glavni ovlaštenik je obavezan izabranom specijalisti medicine rada osigurati pristup na mjesta rada.

(6) Dekan i glavni ovlaštenik, stručnjak zaštite na radu, radnik i povjerenik radnika za zaštitu na radu, obavezni su izvijestiti specijalistu medicine rada o činjenicama vezanima uz rad, aktivnosti, mjesto rada i radni okoliš, za koje znaju ili pretpostavljaju da mogu nepovoljno utjecati na zdravlje radnika.

Članak 98.

(1) Radi utvrđivanja, odnosno, provjere zdravstvene sposobnosti za obavljanje određenih poslova, Dekan, odnosno, ovlaštenik može prije i tijekom radnog odnosa o svom trošku uputiti radnika na zdravstveni pregled.

(2) Prethodni i periodični pregledi i pribavljanje uvjerenja o tome da li osobe koje Dekan namjerava zaposliti udovoljavaju posebnim uvjetima za rad, odnosno, zaposlenje, u skladu s pravilima zaštite na radu i provedbenim propisima kojima se utvrđuju posebni uvjeti za obavljanje određenih poslova, ne smiju biti na trošak radnika.

Obveza ugovaranja usluga medicine rada

Članak 99.

(1) Dekan je obavezan osigurati radnicima usluge medicine rada kako bi se osigurao zdravstveni nadzor primjeren opasnostima, štetnostima i naporima tijekom rada u svrhu očuvanja zdravlja radnika.

(2) Fakultet ugovara usluge medicine rada sa zdravstvenom ustanovom koja obavlja djelatnost medicine rada, odnosno, sa specijalistom medicine rada u privatnoj praksi, u skladu s propisima o zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenom osiguranju.

Pregled video i audio zapisa

Članak 100.

Dekan je obavezan omogućiti tijelu nadležnom za inspekcijski nadzor pregled video, odnosno, audio zapisa korištene kao nadzorne uređaje.

V. ISPRAVE, EVIDENCIJE I OBAVIJESTI

Članak 101.

(1) Dekan ili glavni ovlaštenik je obavezan voditi evidencije, čuvati isprave te davati obavijesti i podatke u skladu s ovim Zakonom i drugim propisima o zaštiti na radu.

Također, Dekan ili glavni ovlaštenik je obavezan voditi evidencije o ozljedama na radu, profesionalnim bolestima i nezgodama na radu.

(2) Davanje obavijesti i podataka Dekan ili glavni ovlaštenik je obavezan provoditi na način da čuva privatnost radnika u skladu s posebnim propisom o zaštiti osobnih podataka. Utvrđivanje tajnosti podataka, odnosno akata ili isprava u kojima su sadržani, ne oslobađa Dekan obveze da daje podatke osobama koje na njih imaju pravo na temelju Zakona o zaštiti na radu.

Članak 102.

Dekan je obavezan stručnjaku zaštite na radu, ovlašteniku i povjereniku radnika za zaštitu na radu učiniti dostupnom odgovarajuću dokumentaciju, a osobito:

- 1) procjenu rizika i popis mjera koje se provode u svrhu uklanjanja ili smanjenja procijenjenih rizika
- 2) evidencije i isprave, koje je obavezan voditi i čuvati u skladu sa Zakonom
- 3) upravne mjere koje je naredio nadležni inspektor.

Članak 103.

Dekan ili glavni ovlaštenik je obavezan na mjestu rada postaviti na vidljivo mjesto:

- 1) sigurnosne znakove
- 2) znakove za evakuaciju i spašavanje.

Članak 104.

Dekan ili glavni ovlaštenik je obavezan osigurati da radniku budu dostupni:

- 1) procjena rizika za mjesto rada i poslove koji se na njemu obavljaju
- 2) upute za rad na siguran način za mjesto rada i poslove koji se na njemu obavljaju
- 3) pisani dokaz o osposobljenosti radnika za rad na siguran način
- 4) pisani dokaz da radnik udovoljava uvjetima za obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada
- 5) zapisnik o ispitivanju radne opreme, instalacija i radnog okoliša.

Članak 105.

U Tajništvu Fakulteta mora se čuvati:

- glavni projekt i ostala tehnička dokumentacija izrađen prema posebnom propisu iz kojeg je vidljiva primjena osnovnih pravila zaštite na radu za građevinu ili dio građevine u trenutku korištenja (tehnička dokumentacija čuva se tamo gdje se nalazi objekt na koji se ona odnosi, sve dok se taj objekt koristi),
- isprave o obavljenim ispitivanjima propisanim u Zakonu o zaštiti na radu (čuvaju se na mjestu gdje se vodi evidencija, a njihove preslike na mjestu gdje se koriste sredstva za rad, na koje se isprave odnose, sve dok se nakon ponovnog pregleda, odnosno, ispitivanja ne izdaju nove isprave),
- dokaze o ispravnosti instalacija (isto kao prethodno).

Članak 106.

(1) Na Fakultetu se moraju voditi evidencije o:

- radnicima osposobljenim za rad na siguran način i radnicima stručno osposobljenima,
- radnicima raspoređenim na poslove s posebnim uvjetima rada,
- radnoj opremi koju koristi,
- opasnim tvarima koje proizvodi, prerađuje ili koristi,
- ozljedama na radu, slučajevima profesionalnih bolesti i poremećajima u tehnološkom procesu koji su izazvali ili su mogli izazvati štetne posljedice po sigurnost i zdravlje radnika.
- ostalo predviđeno odgovarajućim propisom

(2) Za ispravu koja se tijekom korištenja ošteti, prije nego izgubi uporabnu vrijednost, mora se izraditi nova isprava.

Članak 107.

Sukladno Zakonu i podzakonskom aktu o vođenju isprava, evidencija i izvještaja, te odredbama ovog Pravilnika čuvaju se isprave, vode evidencije i podnose izvještaji iz područja zaštite na radu.

VI. NADZOR

Članak 108.

Nadzor nad provođenjem poslova zaštite na radu obavlja se na temelju Zakona o zaštiti na radu, a unutarnji nadzor nad primjenom pravila zaštite na radu obavlja se sukladno odredbama ovog Pravilnika.

Članak 109.

(1) Dekan ili glavni ovlaštenik je obavezan inspektoru rada na njegov zahtjev dati obavještenja i podatke koji su mu potrebni u obavljanju nadzora.

(2) Dekan ili glavni ovlaštenik je obavezan inspektoru rada za vrijeme obavljanja nadzora omogućiti da utvrđuje činjenice koje su potrebne radi ocjene je li postupljeno po propisima zaštite na radu.

(3) Dekan ili glavni ovlaštenik je obavezan inspektoru pružiti pomoć pri utvrđivanju činjenica, dati potrebna obavještenja, staviti na uvid isprave i predlagati izvođenje odgovarajućih dokaza.

(4) Dekan je obvezan u roku od osam dana od isteka roka utvrđenog rješenjem inspektora rada izvijestiti tijelo nadležno za poslove inspekcije rada o izvršenju rješenja ili o razlozima zbog kojih rješenje nije izvršeno.

Članak 110.

(1) Dekan je obvezan obavijestiti tijelo nadležno za inspekcijski nadzor o smrtnoj i teškoj ozljedi nastaloj u prostoriji ili na prostoru u kojem poslodavac obavlja rad.

(2) Obavijest iz stavka 1. ovoga članka Dekan je obvezan dostaviti odmah po nastanku ozljede.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 111.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika objavljuju se na način i prema postupku predviđenom za njegovo donošenje.

Članak 112.

Izrazi koji se koriste u ovom Pravilniku, a imaju rodno značenje koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 113.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje se primjenjivati Pravilnik o zaštiti na radu od 13. ožujka 2007. godine.

Članak 114.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave na oglasnoj ploči Fakulteta elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek.

KLASA: 003-04/21-01/04

URBROJ: 2158/80-01-21-05

 Dekan
Izv. prof. dr. sc Tomislav Matić

Ovaj Pravilnik o zaštiti na radu objavljen je na oglasnoj ploči Fakulteta elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijeka dana 19. studenog 2021. godine i stupio je na snagu dana 27. studenog 2021. godine.

 Tajnica
Marijana Širić, dipl. jur., univ.spec.publ.admin.